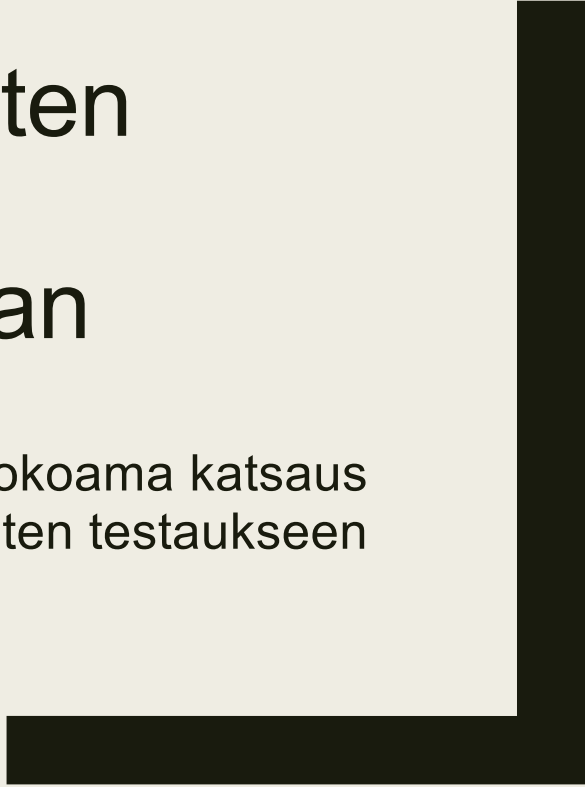

Turun ruotsin kielikylpylasten testaus: seurauksia ja ratkaisuehdotuksia tulevaan

Vanhempien kokoama katsaus
kielikylpylasten testaukseen

Sisältö

- Tausta
- Testauksen kuvaus
- Testauksen seuraukset
- Ratkaisuehdotukset
- Yhteenveto

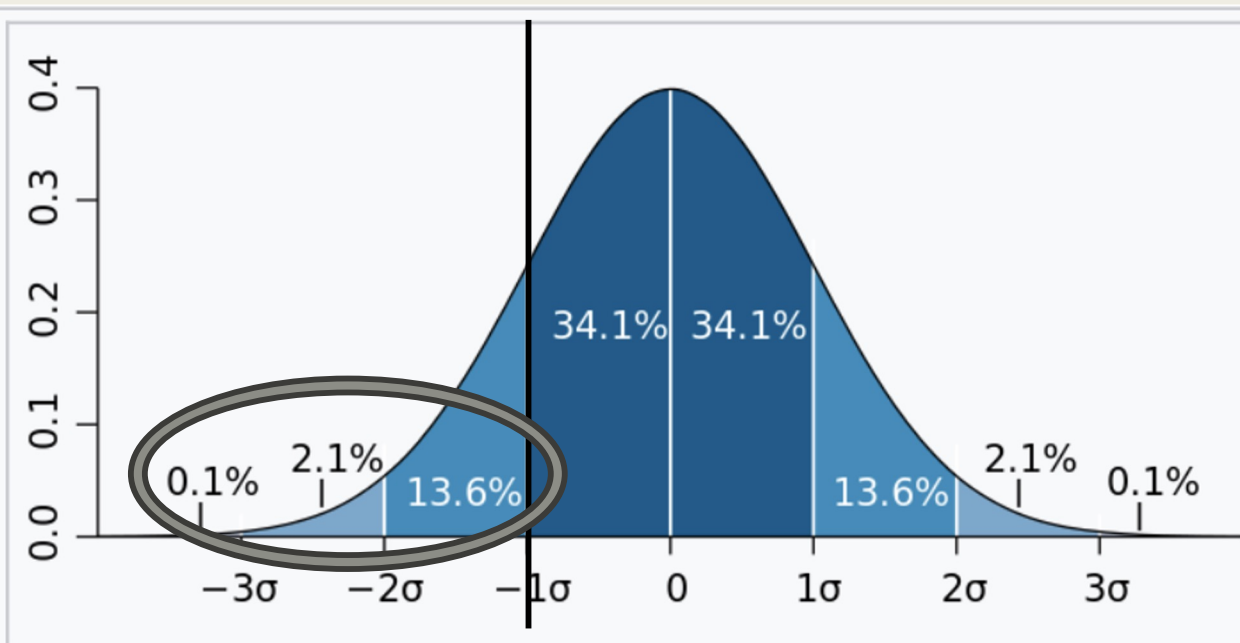
Tausta

- Turun kaupungin ostamaa testiä käytetty yli 20 vuotta kieliluokille hakevien testaamiseen. Vuodesta 2022 kielikylypölasten jatkaminen kielikylypöpolulla ehdollistettiin esikouluvuonna järjestettävän testin hyväksyttävään läpikäsemiseen.
- Vanhemmille alkoi tihkua tietoa testistä ja sen seurauksista – kielikylypöpolulta karsiutuu lapsia:
 - *jotka osaavat lukea ja kirjoittaa*
 - *joilla ei varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen aikana ole tullut esiin mitään kielellisiä ongelmia*
 - *jonka seurauksena kielikylypöpolku katkeaa ja aloittava ensimmäinen luokka voi jäädä jo perusopetuksen ensimmäisellä luokalla vakaaksi*
- Vanhemmilla kiinnostus, *huoli ja tarve selvittää* millainen testi on kyseessä
- Turun Yliopiston oppimistutkimuksen keskus (OTUK) on järjestänyt testaukset
 - *Nykyisin (2024): Psykologian ja logopedian laitoksen elinkeinotoiminnan yksikkö*

Testauksen kuvaus

- Testissä on kuusi testiosiota, joista jokaiselle annetaan sama painoarvo. Osioista kaksi tehdään pienryhmässä, neljä kahdestaan testaajan kanssa.
- Osallistujat jaetaan kussakin testiosiossa menestymisensä mukaan raakapisteiden perusteella pisteluokkiin 1-5 siten, että jokaiseen luokkaan kuuluu noin 20% (esim. pisteluokkaan 1 heikoin 20%). Jokaisesta osatestistä on siis mahdollista saada 1-5 pistettä.
- Kun hakijan summapistemäärä sijoittuu yhden keskihajonnan sisään kaikkien hakijoiden keskiarvosta tai sitä paremmaksi, testi katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi
- Yksi keskihajonta kriteerinä tunnistaa osallistujan kielellisten valmiuksien taidoissa heikoimman noin 15% joukkoon *kyseisen vuoden hakijoiden joukossa*. Käytännössä hylätyn tuloksen on saanut vuosittain 12.35% (vuonna 2022) – 21.8% (vuonna 2014) hakijoista.

Keskihajonta ja normaalijakauma

Keskihajonta **normaalijakauman** tapauksessa: yhden keskihajonnan etäisyys keskiarvosta rajaa todennäköisyysmassasta 68,27 %, kahden keskihajonnan etäisyys 95,45 % ja kolmen keskihajonnan etäisyys 99,73 %.

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Keskihajonta>

$$13,6\% + 2,1\% + 0,1\% = 15,8\%$$

$$15,8\% \times 25 \text{ lasta} = 3,95 \text{ lasta}$$

Pitkällä aikavälillä keskimäärin 4 lasta karsiutuu per 25 lapsen ryhmä

Ruotsin kielikylpyyn hakeneet testatut vuosina 2022-2024:

- Hakijoita yhteensä 76, pudonneita 6
 - *pudonneita keskimäärin 7,9% hakijoista*
 - *nykyisessä mallissa tulee jatkossa varautua suurempaan karsiutuvien lasten määrään*
 - *karsiutumisen myötä kielikylpyluokat voivat jäädä vajaiksi*
 - **Testissä karsiutuneen kielikylpyyn sitoutuneen lapsen paikan koulussa voi saada ruotsia täysin osaamaton oppilas**, vaikka ensimmäisellä luokalla ruotsin kielen osuus opetuksesta on 95%

Menestyminen testissä riippuu kyseisen vuoden testattavien tasosta

Kuvaus pisteiden muodostumisesta ja vaikutuksista lopputulokseen eri vuosina:

Esimerkki (olettaen, että osatestin raakapisteitä voi saada välillä 0-50):

- *Vuonna A testattavat ovat keskimäärin melko lahjakkaita ja keskenään samantasoisia ja saavat raakapisteitä välillä 30-40*
 - **Raakapisteitä 30/50** (60%) saanut lapsi saa testissä loppupisteeksi 1/5 eikä tule hyväksytyksi testissä. **Kielikylpypolku katkeaa.**
- *Vuonna B testattavat ovatkin keskitasoisia ja pisteet jakautuvat laajemmin. Raakapisteitä saadaan välillä 20-40*
 - **Raakapisteitä 30/50** saanut lapsi saa loppupisteeksi 3/5, jolla saa testistä varmuudella hyväksyttävän suorituksen. **Kielikylpypolku jatkuu.**

Miksi toimii kieliluokille haettaessa, mutta ei kielikylpyryhmään?

- Kieliluokille hakijoita niin paljon, ettei rajalla yleensä ole väliä, parhaat otetaan
 - *Esim. vuonna 2023:*
 - Englanti - hakijoita 46: testin karsivuudella ei merkitystä (46% pitää karsia muutenkin)
 - Ranska - hakijoita 31: testirajalla ei hyvin todennäköisesti merkitystä (19% pitää karsia muutenkin)
- Kielikylpyluokalla paikkoja on 25, jolloin max 25 hakijasta karsitaan
 - *On mahdollista, että kaikki pääsevät testistä läpi (25 lapsen ryhmässä laskennallisesti 1,3%:n todennäköisyys)*
 - *Vastaavasti on mahdollista, että iso joukko karsiutuu (tapahtuu väistämättä, kun olosaika on riittävän pitkä)*

Testauksen seurauksia kielikyylapsille

- **Suhteellinen arviointi ja kielellisesti ongelmattomien lasten karsiutuminen**

- *Lapsia arvioidaan vuosittain testissä suhteessa toisiinsa*
 - →jonakin vuonna samat pisteet riittävät kielikylypölyllä pysymiseen, toisena vuonna lapsi karsiutuu
 - →mikäli kyseisenä vuonna testattavissa on poikkeuksellisen lahjakkaita lapsia, voi myös kielellisesti ongelmattomia karsiutua pois
 - → lapsen tosiasiallinen etu ei toteudu

- **Kielikylypölymetodin tavoitteiden vaarantuminen ja oppimispolun katkeaminen**

- *Kielikylypölypölytölyksen ydin on monikielisyölyden kehittäminen ja lapsia tulisi kohdella monikielisinä oppijoina*
 - esim. riimitys: gurka - purkka; tai: ruotsin kielen esiopetuksessa ei ole käytössä tavutusta
- *Lapsilla on luonnollisia, joskus suuriakin eroja kielellisissä taidoissa jotka usein selittyvät erilaisella kehitymisellä mm. alku- ja loppuvuonna syntyneiden kesken. Nämä erot tutkitusti tasaantuvat n. 4 vuosiluokkaan mennessä.*

Testauksen seurauksia kielikyylapsille

- **Paineet ja stressi**

- *Kilpailuhenkinen ilmapiiri ja epävarmuus luovat kohtuuttomia paineita lapsille ja perheille. Testausjännitys voi heikentää suoritusta.*
- *Perheissä ylimääräistä painetta valmistautua testaamiseen, kun ei voida ennakoida, miten lapsi menestyy suhteessa muihin lapsiin*
 - *esiopetusikäisten lasten preppaaminen tai valmentaminen ei ole tarkoituksenmukaista, mutta sitäkin jo tapahtuu (vrt. esim. Hki)*

- **Sosiaalisten suhteiden katkeaminen**

- *ryhmästä poistaminen voi olla henkisesti raskasta lapselle, joka jo ryhmäytyntynyt ja tottunut oppimisympäristöönsä. 6-vuotialle lapsille sosiaaliset kaverisuhteet tutkitusti tärkeitä.*
- *ryhmästä putoaminen: vaikutus lapsen itsetuntoon? Paineita verrata muihin? Lapsi vertaa itseään muihin, Ahdistusta? Epävarmuutta?*
- *vrt. kieliluokat: ollaan vasta hakeutumassa mukaan, ryhmiä ei vielä ole muotoutunut*

Testauksen seurauksia kielikylpylapsille

- **Perheiden kiinnostus kielikylpyyn on vähentynyt**

- *Epävarmuus siitä, jatkuuko lapsen kielikylpy polku vai katkeako se karsinnan vuoksi -> vähentää kiinnostusta -> perheet epäröivät sitoutua*
- *Saattaa olla myös periaatteellinen ja arvopohjainen ratkaisu olla laittamatta lastaan oppipolulle, jonka keskelle kuuluu karsiva testaaminen*
- *Tällä hetkellä testistä ei kerrota totuudenmukaisesti tai siitä kerrotaan vain osittain*
- *Koko kielikylpytoiminta voi näivettyä*

- **Kielikylpyluokkien vajeus ja elitismi**

- *Karsinta → vajeat luokat ja arvokkaiden opetusresurssien tehoton käyttö*
- *Muodostuuko kielikylvystä täysin metodinsa vastaisesti elitistinen polku?*
 - *vain niiden lasten vanhemmat, jotka ovat pohtineet ja arvioineet lapsensa akateemisia kykyjä jo hyvin varhaisessa iässä ja jotka ovat valmiita valmentamaan ja preppaamaan heitä menestymään yhä kilpailuhenkisemmässä ympäristössä?*

Välittömät ratkaisuehdotukset

- **Moniammatillinen arvio karsinnan sijaan**

- *Ehdotus: Vuoden 2025 testaukseen lisätään moniammatillinen arvio lapsille, joiden testitulokset eivät täytä nykyisiä kriteerejä.*

- muun muassa lapsen esiopetuksen opettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, testauksen asiantuntijaedustaja, kielikylpykoulun erityisopettaja, kielikylpy-yhdistyksen edustaja sekä lapsen vanhemmat.
 - *→kokonaisvaltainen arvio, joka samalla tukee lapsen kehitystä ja antaa tarkemman kuvan hänen kouluvalmiuksistaan.*

- **Monikielisuuden huomiointi testauksessa**

- *Kielikylpylasten monikielinen profiili tulisi huomioida*

- menetelmiä, jotka keskittyvät kokonaiskielitaidon kehitykseen→ arviointia voisi suunnata ruotsin kielen ja yleisten kognitiivisten taitojen tarkasteluun suomen kielen sijaan tai lisäksi
 - testituloksista olisi hyötyä ensimmäisen kouluvuoden alkaessa, sillä koululla ja opettajilla olisi hieman ennakkokäsitystä minkälaisia lapsia taitoineen on syksyllä aloittamassa.

Pidemmän aikavälin ratkaisuehdotukset

Testin ajankohdan uudelleenarviointi (mikäli karsivasta testauksesta ei luovuta)

- Testauksen toteuttaminen jo 4-5 vuotiaalle ennen kielikylpyopetuksen alkua, jolloin se ei keskeytä käynnissä olevaa oppimisprosessia → vähentää ryhmästä karsiutumisen riskiä kesken oppimispolun

Yhteistyön kehittäminen

- Vanhempien tiedonsaannin parantaminen ja yhteistyön lisääminen
- → auttaa välttämään epäselvyydet ja vähentämään huolta
- → Perheiden tiedottaminen kielipolusta ja odotuksista: Selkeät tiedot kielikylvyn tavoitteista ja esim. siitä, että ensimmäinen koululuokka painottuu ruotsin kielen tukemiseen.

Koko opintopolun kestävä arviointi

- Toistuva arviointi ilman karsintaa – tukee oikea-aikaisesti lapsen oppimista ja antaa perheille varmuutta ilman pelkoa polun katkeamisesta

Koko toimintafilosofian muuttaminen monimuotoisuuden ja inklusion suuntaan

Yhteenveto

- **Turku on ainoa** kunta Suomessa, **jolla on testi vastaavalla tavalla karsivana** käytössä
- **Erityiset haasteet:** kielikylpymetodiin kuulumattomuus, karsivuus vuosittain ryhmän lasten kesken sekä ajoitus kesken kielikylpypolun
- **Testaus voisi olla vahvemmin perusteltavissa, jos kielikylpyluokassa on tilaa**, eli esiopetuksesta siirtyvä ryhmä ei kouluun siirtyessä ole täysimääräinen
 - *yleinen toimintatapa monessa muussa kielikylpykaupungissa.*
 - *myös ruotsin kielen taitoa testataan, sillä koulunkäynti tapahtuu 95 % ruotsiksi ensimmäisellä luokalla.*
- Turun yliopiston testausmenetelmä **kieliluokille** hakeville lapsille:
 - *lienee perusteltua, koska paikkoja kieliluokilla on vähemmän mitä hakijoita.*
 - *Kun tehtävänä on karsia tietyistä joukosta kielellisesti lahjakkaimmat, toimii Turun yliopiston tutkimus varmasti ko. tilanteessa. Kielikylpytutkimus ei kuitenkaan puolla karsivaa testausta osana kielikylpypolkua sen missään vaiheessa.*

Yhteenveto

- **Ovatko todelliset ongelmat muualla** kuin suomen kielellisissä valmiuksissa
 - *Esim. moniongelmaisuus (käytöshäiriöt, motivaation puute ym.)*
 - *Resurssiongelma erityisen tuen ja tuetun oppimisen muodossa; haasteisiin puuttuminen viiveellä tai liian myöhään*
- Voisiko muiden suomalaisten kielikylykaupunkien parhaimmiksi todetuista käytännöistä saada vertaisapua ja tukea?
- Olemassa oleviin haasteisiin **on olemassa helposti toteutettavia ratkaisuja**
 - *Esitetyt muutokset **vähentäisivät lasten ja perheiden kohtaamaa stressiä ja erityisesti parantaisivat lapsen edun toteutumista***
- Tuettaisiin kielikylylasten tasapuolista oppimispolkua
- Testausta itsessään pidetään jopa suotavana pitkin lasten oppipolkua, karsivana siihen vahva varaus.

Lausunnot ja selvitykset

Lausunto kielikylpyoppilaiden kielitaidon mittaamista vastaan - *Siv Björklund, Kielikylvyn ja monikielisyuden professori & Riikka Paloluoma, kielikylpykoordinaattori, Åbo Akademin kielikylpytutkijaryhmän puolesta, 12/2022*

Lausunto liittyen ruotsin kielikylpyluokalle ilmoittautuvien testaamiseen Luostarivuoren koulussa - *Karita Mård-Miettinen, professori, soveltava kielitiede, kielen oppiminen- ja opettaminen, kielikylpytutkija, Jyväskylän yliopisto, 2/2023*

Erikoisluokkalausunto Turun kasvatus- ja opetuslautakunnalle - Turun kielikylpyperheet, 2/2024

Selvitys Suomessa annettavan ruotsin kielikylpyopetuksen käytännön toteutuksesta ja oppilaiden testaamismenettelyistä. Mukaan huomioitu Suomen kaikki 12 kielikylpyopetusta tarjoavaa kaupunkia. - Turun kielikylpyperheet 11/2024